

2016-05-12

Saco

PP 23/16

Gem 2016/0106

Remiss: Digitaliseringens transformerande kraft – vägval för framtiden (SOU 2015:91)

Sveriges läkarförbund har fått rubricerat betänkande på remiss och lämnar här följande synpunkter.

Utredningen ger en intressant helhetsbild av den digitala utvecklingen i Sverige och de drivkrafter och beslut som kan påverka den. Läkarförbundet delar utredningens analys att Sverige skyndsamt behöver göra strategiska vägval för att säkerställa en framgångsrik digital transformation. För detta krävs att regeringen kraftsamlar kring och prioriterar de strategiska områdena för att det it-politiska målet - att Sverige ska vara världsledande på att använda digitaliseringens möjligheter - ska nås. Det krävs också ett ökat samarbete mellan departementen och mellan myndigheter i dessa frågor.

Vi instämmer i att det behöver utvecklas mer sammansatta och sammanhängande e-tjänster för invånaren. För vården är sammanhängande processer ännu viktigare och digitaliseringen måste utnyttjas för att stödja att vårdens processer ska hänga ihop för invånaren.

För att Sverige ska kunna ta en tätposition i digitaliseringen behöver vi arbeta flerårigt med mer sammanhållna satsningar.

Ändrad lagstiftning som möjliggör informationsutbyte

Lagstiftning som reglerar hantering av patientdata i vården måste moderniseras och anpassas efter dagens behov av informationsöverföring mellan vårdgivare och huvudmän. Dagens patienter rör sig mellan olika vårdgivare, vårdnivåer och huvudmän. Läkarförbundet anser därför att vi måste ha en lagstiftning tillåter att informationen följer patienten och inte hindras av fiktiva gränser mellan olika vårdgivare och mellan landsting. Samtidigt som patienten ges större inflytande över att tillgängliggöra informationen till de vårdkontakter hen har, genom förbättrade samtyckeshantering. De förslag till ny hälso- och sjukvårdsdatalag och socialtjänstdatalag som lämnades av Utredningen rätt information i vård och omsorg (SOU 2014:23) bör därför genomföras skyndsamt.

Nationell strategi för datadriven innovation

Digitaliseringen kan drivas på många olika sätt. Ett sätt är att skapa ett tillåtande innovativt klimat, där nya idéer premieras. Inom sjukvården har ersättningssystemen framför allt premierat tillgänglighet och produktion. Innovation och verksamhetsutveckling har därmed

inte fått utrymme i den dagliga verksamheten. Långsiktigt är detta till men för patienterna, om vi ska ha en sjukvård av hög kvalitet i framtiden måste vi investera i fortbildning, förbättringsarbete och utvecklingsarbete i dag.

Öppna data är centralt för att förmedla kunskap från myndigheter och att andra aktörer ska kunna vidareutnyttja offentlig information. E-delegationens vägledning för myndigheter gällande vidareutnyttjande av offentlig information måste tillämpas och tillgängliggörande av öppna data måste ske i snabbare takt.

Arbetsmiljön i den digitala ekonomin

Läkarförbundet välkomnar utredningens förslag om att Arbetsmiljöverket får i uppdrag definiera begreppet digital arbetsmiljö samt att om behov finns meddela ytterligare föreskrifter och utforma riktlinjer eller allmänna råd om hur digital arbetsmiljö hanteras i enlighet med befintlig arbetsmiljö- och arbetstidslagstiftning. Här i vill vi även understryka att yrkesroll, arbetsuppdrag och arbetsmiljön i vidare mening behöver integreras med frågan om digitala verktyg. Dessa tillsammans behöver göras till en verksamhetsfråga så att den digitala arbetsmiljön blir en tydlig del av det systematiska arbetsmiljöarbetet och inte en avgränsad del av arbetsmiljöarbetet för chefer och skyddsombud.

Säkerhet och integritet i en digital tid

Säkerhet och integritet är ett viktigt strategiskt område som måste prioriteras i den framtida digitaliseringspolitiken. Särskilt angeläget är det att skynda på lagstiftningsarbetet och IT-utvecklingen inom vård och omsorg.

Med vänlig hälsning

SVERIGES LÄKARFÖRBUND

Avdelningen för Politik och profession

Emma Spak
Ordförande i Läkarförbundets
Råd för läkemedel, IT och medicinteknik

Camilla Damell
Utredare